

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

(створений відповідно до наказу за № 319 від 20 вересня 2023 року)

Голова оргкомітету:

Вячеслав ЖДАН - ректор закладу вищої освіти

Заступники голови оргкомітету:

Ігор КАЙДАШЕВ - проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

Галина ЄРОШЕНКО - завідувач кафедри біології.

Члени оргкомітету:

Давид АВЕТИКОВ – проректор закладу вищої освіти з навчальної роботи;

Анжела ВАЦЕНКО – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Олена РЯБУШКО – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Олена КЛЕПЕЦЬ - доцент закладу вищої освіти кафедри біології

Костянтин ШЕВЧЕНКО – старший викладач кафедри біології

Відповідальний секретар:

Альона ГРИГОРЕНКО - викладач кафедри біології

Технічна підтримка:

Іван БЕРЕЗА – провідний фахівець наукового відділу

систему знань, доцільно ознайомити майбутніх лікарів із систематизацією наукових понять відповідно до розвитку науки, навчити їх виділяти в єдиній системі знань фундаментальні поняття та зв'язки, забезпечити наступність знань та акцентувати на перспективних напрямках розвитку науки, довести значимість систематизованих, інтегрованих знань в практичній діяльності лікаря. Міждисциплінарні технології у підготовці лікаря дають можливість сформувати новий якісний рівень клінічного мислення та комплексно застосовувати отриманні знання у медичній практиці.

Устенко Р.Л., Шерстюк О.О., Каценко А.Л.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ» В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Слово «технологія» з грецької мови перекладається як «наука про досягнення мистецтва чи майстерності». Сам термін запозичений з виробничої сфери і застосовується у освіті неоднозначно, тому та чи інша педагогічна технологія, як різновид соціальної технології, не носить настільки жорсткого та заданого характеру, як виробнича технологія. У найширшому значенні під технологією розуміють поетапну реалізацію того чи іншого методу, принципу за допомогою певних форм роботи. При одному й тому ж принципі можуть бути різні технології та її реалізація, тобто одиницею технології у практичному розгляді є метод.

Поняття "педагогічна технологія" може бути представлене у трьох аспектах: науковий, процесуально-описовий, процесуально-дієвий. Таким чином, педагогічна технологія функціонує як наука, що досліджує найбільш раціональні шляхи навчання, і як система способів та принципів, що застосовуються в навчанні, так і як реальний процес навчання.

Технологія навчання – сукупність засобів та методів відтворення теоретично обґрунтованих процесів навчання та виховання, що дозволяють успішно реалізовувати поставлені освітні цілі. Технологія навчання передбачає відповідне наукове проектування, в якому ці цілі задаються однозначно і зберігається можливість об'єктивних поетапних вимірів та підсумкової оцінки досягнутих результатів.

Технологія навчання складається з кількох взаємообумовлених елементів: 1) розпоряджень щодо методів діяльності (дидактичних процесів). З дидактичного погляду технологія навчання – це розробка прикладних методик, що описують реалізацію педагогічної системи з її окремих елементів; 2) умов, у яких ця діяльність має втілюватись (організаційні форми навчання); 3) засобів

здійснення цієї діяльності (цілеспрямована підготовка викладача та наявність технічних засобів навчання).

На основі діагностичного цілевизначення розробляються освітні стандарти, тобто фактично зміст навчання, освітні програми та підручники, а також будуються дидактичні процеси, що гарантують досягнення заданих цілей. Вибір технології навчання визначається особливостями дидактичного завдання та підпорядковується всім правилам прийняття оптимальних рішень.

Для вибору способу діяльності в технології навчання використовуються поняття алгоритму функціонування і алгоритму управління. Побудова алгоритму функціонування (правил пізнавальної діяльності студентів) спирається на психологічну теорію засвоєння знань, прийняту технологією навчання. Для побудови керованого дидактичного процесу розроблено схему алгоритму функціонування. Вона охоплює кілька етапів навчання: 1) орієнтування (формування уявлення про цілі та завдання засвоєння предмета; осмислення обраної послідовності змісту предмета та відповідних прийомів вивчення); 2) виконання (вивчення окремих тем курсу, міжпредметних зв'язків та ін.); 3) контролю та коригування. Алгоритм управління – система правил стеження, контролю та корекції пізнавальної діяльності студентів задля досягнення поставленої мети. Для досягнення конкретної мети навчання застосовується певний алгоритм управління.

Зародившись понад чотири десятиліття тому в США, термін «педагогічна технологія» швидко увійшов у лексикон всіх розвинених країн. У зарубіжній педагогічній літературі поняття «педагогічна технологія», або «технологія навчання», спочатку співвідносилось з ідеєю технізації навчального процесу, прихильники якої бачили як основний спосіб підвищення ефективності навчального процесу широке використання технічних засобів навчання.

У 70-ті роки в педагогіці сформувався ідея повної керованості навчального процесу, що зумовила таку настанову: вирішення дидактичних проблем можливе через управління навчальним процесом із точно заданими цілями, досягнення яких має піддаватися чіткому опису та визначенню. У зв'язку з цим з'являється нова інтерпретація сутності педагогічної технології, а саме виявлення принципів та розробка прийомів оптимізації освітнього процесу шляхом аналізу факторів, що підвищують освітню ефективність.

У визначенні поняття «педагогічна технологія», прийнятим Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), відображено системний підхід: педагогічна технологія – це системний метод створення, застосування та визначення всього процесу викладання та засвоєння знань з урахуванням технічних та людських ресурсів та їх взаємодії, що ставить за мету оптимізацію форм освіти.

Аналіз вище представлені відомостей дозволяє виділити основні структурні складові педагогічної технології:

1) концептуальна основа;
2) змістовна частина навчання (цілі навчання та зміст навчального матеріалу);

3) процесуальна частина (технологічний процес). Технологічний процес в свою чергу включає організацію навчального процесу, методи та форми навчальної діяльності учнів, методи та форми роботи педагога, діяльність педагога щодо управління процесом засвоєння матеріалу, діагностику навчального процесу.

Хапченкова Д.С., Дубина С.О., Бондаренко С.В.
Донецький національний медичний університет,
м. Кропивницький, Україна

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Реалії сьогодення диктують необхідність створення нових умов для навчання та викладання різних дисциплін у ЗВО особливо медичного напрямку. Впродовж останніх трьох років викладання в дистанційному форматі є пріоритетним. З одного боку безпека здобувачів вищої освіти не викликає сумнівів, але при цьому значно знижується якість освіти та викладання. Тому перед викладачами ЗВО постають нові виклики у вигляді необхідності розробки та впровадження у навчальний процес нових форм та засобів викладання.

Співробітниками нашої кафедри були розроблені та впроваджені робочі зошити за кожним розділом з дисципліни «Анатомія людини». Це дало змогу студентам менше часу витратити на конспект, опрацьовуючи теоретичний матеріал відразу записувати латинські терміни за темою у словник зошита та вносити відповіді на клінічні випадки до кожного розділу. Незважаючи на простоту та легкість використання зошита (в паперовому або електронному вигляді) не у всіх здобувачів була можливість їх заповнювати з різних суб'єктивних причин.

Практичні заняття розпочиналися з роз'яснення нового теоретичного матеріалу за темою у вигляді презентацій, слайдового показу вивчаємих анатомічних структур, для більшості студентів такий варіант будови заняття був прийнятним, але деякі здобувачі наголошували на неможливість сприйняття інформації в такому форматі, брак часу для конспектування під час лекції та відсутність можливості займатися з анатомічними муляжами та препаратами.

Соловйова Н.В., Кузнецова Т.Ю., Акімов О.Є., Міщенко А.В., Назаренко С., Костенко В.О.	152
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КОМПОНЕНТИ «ПАТОФІЗІОЛОГІЯ» У ЗВО	
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Гоголь Я.А.	154
ПРОВОКУЮЧІ ЧИННИКИ ВИНЕКНЕННЯ ГОСТРИХ ГНІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ ЩЕЛЕПНО ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ	
Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С. Донець І.М.	156
СУЧАСНІ РАЦІОНАЛЬНІ ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ З ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Устенко Р.Л., Шерстюк О.О., Каценко А.Л.	158
ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ» В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	
Хапченкова Д.С., Дубина С.О., Бондаренко С.В.	160
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Тончева К.Д.	161
ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Волошина О.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	164
МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С.	169
РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Данилів О.Д.	173
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Пелипенко Л.Б., Левченко О.А., Вільхова О.В., Волошина О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	177
ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ МОЛОДІ	
Шинкевич В.І., Удальцова К.О.	181
ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ	